

İnternet Kafeler Değişim Dönüşüm Ön Proje Çalışması

Rehabilitasyon ve Modernizasyon Uygulaması

İstanbul İnternet Kafeciler Esnaf Odası
Ön Proje 2012

PROJENİN AMACI ve HEDEFİ:

Ülkemizde internet kafeler ve denetimsiz internet kullanımının birçok soruna yol açtığı ve bu nedenle TBMM’inde haklı nedenler içeren öneriler verildiği bilinmektedir. İnternette gençlerin ve çocukların evrensel bilgi ve kültürle hemhal olurken zarar görme ihtimallerini ortadan kaldırmak, ülke menfaatleri ve milli değerler çerçevesinde yeni ve çağdaş bir yaklaşım ortaya koymak gerekmektedir. Hazırladığımız projenin temel hedefi internet kullanımında etkin mahaller olan internet kafelerin ürettiği sorunlara kesin ve çağdaş bir çözüm üretmektir. İnternet kafecilik mesleğini icra edenlerin;

- 1) Mesleki anlamda yetkin kılınmaları,
- 2) Bilgi çağına uygun bir donanımla teçhiz edilmeleri
- 3) İşletme bilgisine sahip olmaları
- 4) Toplumsal sorumluluk bilinçlerinin geliştirilmesi,

gerekmektedir. Ancak bu takdirde meslekte güven ve istikrar tesis edilecek ve internet kafeler itimat edilen ve itibarlı kurumlar haline getirilebilecektir.

Bilgi ve iletişim çağında, elektronik iletişim devriminin ülkemizdeki sembolü ve vazgeçilmezi olan internet kafelerin bu haliyle yaşaması ve yaşatılması çok zordur. Bu nedenle bu ticari kurumların “**Bilgisayar ve İnternet Kültür Sosyalleşme Salonu**”na dönüşmesini sağlayarak, yaşamasını sağlamak ve İnternet Kafecilik Mesleği’ni hak ettiği saygınlığa kavuşturmak amacıyla yola çıktık. Yaşanan her olumsuz durumda haklarında çeşitli hukuki düzenlemelere gidilen, yüksek para cezalarına ve hukuki yaptırımlara maruz bırakılan, fakat alınan her türlü önleme rağmen “**onüç senedir**” bir türlü gündemden düşmeyen internet kafeler sorununun “**kesin ve net**” çözümünü **projemiz** sağlayacaktır.

İNTERNET KAFELER SORUNUN KAYNAĞI: REKABET

Ülkemizde İnternet kafelerin iyi örnekleri kadar kötü örnekleri de hep var olmuştur. Ne var ki, burada iyiye doğru bir gidiş gözlenememektedir. İyi ve kötü hep yan yana ve oranları da hemen hemen aynı olarak yürümektedir. Bunun nedenleri iyi analiz etmek gerekmektedir. Buradaki püf noktasını görmeden çare üretmek mümkün değildir. Şöyle ki;

Teknolojide çağımızın en karakteristik özelliği şudur: Genellikle yeni çıkan bir teknoloji ürünü daha ilk yılın sonunda eski teknoloji olarak karşımıza çıkmaktadır. İnternet kafeciler sorunu, bu gerçek görülmeden çözülemez. Çünkü, en hızlı gelişen teknolojik alet bilgisayarlardır. Bilgisayarlar çok kısa süreler içinde günün ihtiyaçlarını karşılayamaz hale geliyor ve üç dört yıl içinde demode oluyorlar. İnternet kafelerde yoğun ve iktisadi anlamda

yıpratıcı bilgisayar kullanımı vardır. Teknolojinin çabuk eskimesinden dolayı bilgisayarların yenilenmesi kaçınılmaz bir gerekliliktir.

Yeni açılan i-kafenin en fazla kar getirdiği dönem bilgisayarlarının güncel olduğu ilk iki senedir. Daha sonra, teknik yetersizlikler, makine yorgunluğu ve arızalar başgösterir. Teknolojiye ayak uyduramayan işletmeler ise önce “müşteri” ve sonra “kalite” kaybına uğrarlar. Eğer o işletme üç dört yılda bir bilgisayarlarını yenilemiyor ise ticari hayatını sürdürmesi mümkün olmaz.

Bilgisayarın eskimesi, müşteri kaybını ve ciro düşüklüğünü, akabinde ise diğer işletmelerle rekabete girmek adına fiyat düşürme politikasını getirir. Fiyatlar çoğu zaman öylesine düşürülür ki, o gün kurtarıldı ise amortisman giderleri önemsenmez. Birbiri ile girişilen rekabet beraberinde işletmeleri kalitesizliğe, hatta kanun dışılığa iter. Eskiyen sandalyeler değiştirilmez duvarlar boyanmaz. Yasa dışı işlere göz yumma hadiseleri gelişir. Kalitesiz kafelerin olduğu yerlerde yeni girişimciler i-kafe açar. Yeni girişimcilerin bu alanda işletme bilgisine sahip olmamaları en bariz özelliğidir. Yüksek amortisman giderinden haberleri yoktur. Üç yıl sonra ticari karlılığın biteceğini bilmezler. Yaşayarak öğrenirler ama **farkına varmadan ticari anlamda da bir kaosun içine girerler!**

İşletmeciler arasındaki rekabet ortamı ticari karlılığı sıfırlar. Kalitesiz olanı da daha kalitesiz olmaya iterken, yeni işletmeyi de peşinden sürükler. Yeni açılan internet kafe eskisini batırır, yeni eski olduğunda, onu da yenisi batırır. Böylelikle i-kafeler kısır döngü içinde sürekli el değiştirerek veya kapanıp açılarak mevcudiyetlerini sürdürmektedirler. Böyle bir süreçte KALİTE VE KALİTE SÜREKLİLİĞİNİ sağlamak imkânsızdır.

Rekabetin ve kalitesizliğin doğuracağı acı reçeteden habersiz işletilen bu yerler, yok olma sürecinin özellikle son dönemlerinde arzu edilmeyen olumsuzlara sebep oluyorlar. Şöyle ki;

- 1) Gençlerimiz ve çocuklarımız konusunda hassasiyetler yitiriliyor.
- 2) Kanun ve yönetmeliklere uygun çalışma prensipleri göz ardı ediliyor.
- 3) Sağlık ve hijyen koşulları da yetersiz olan mekanlar oluşuyor.

Bu tür yerler meslekle ilgili olumsuz düşüncelere sebep olduğu gibi, işini hakkıyla ve yasalara uygun yapan birçok esnaf bu nedenle haksız yere karalanıyor ve telafisi imkansız zararlara uğruyor.

PROJENİN KAPSAMI:

TİB verilerine göre Türkiye’de faaliyetini sürdüren yaklaşık 24.000 İnternet Kafe işletmesi var. Genel ortalamada işletme başına 35 adet bilgisayar bulunmaktadır. Bu

bağlamda internet kafe sektöründe en az 800.000 adet bilgisayarın mevcudiyetinden bahsedebiliriz.

Proje, küçük yada büyük ayırt etmeksizin bütün internet kafeleri içerecek şekilde rehabilitasyona ve modernizasyona tabi tutulmasını sağlayacak bütün önlemleri kapsamaktadır.

DEĞİŞİM ve DÖNÜŞÜM:

Projenin hayata geçirilmesiyle birlikte İnternet Kafelerin kurumsal adını projenin amacına uygun olarak **Bilgisayar ve İnternet Kültür Sosyalleşme Salonu (BİKSOS)** olarak değiştireceğiz. Bunun lafta kalan bir değişiklik olmaması, köklü bir dönüşümün sağlanması projemizin başarısına bağlı olacaktır. “Bilgisayar ve İnternet Kültür Sosyalleşme Salonu” algılaması bir “marka olgusu” meydana getirmelidir. Bunun için;

- 1) Sürekli eğitimlerle desteklenen,
- 2) Kişisel gelişimini aralıksız sürdüren,
- 3) Mesleğiyle ilgili, kaliteyi ve hizmeti ön planda tutan,
- 4) Gençlerimiz ve çocuklarımız üzerinde ileri seviyede gözetmenlik yapabilecek niteliklere sahip işletmeciler **BİKSOS** ları işleteceklerdir.

Bu yerleri işletmek için gerekli şartları taşıyan işletmecilere ve işletmelere bazı pozitif ayrıcalıklar verilmesi önemlidir. Böylelikle internet kafe işletenler de BİKSOS sahibi olması yönünde cesaretlendirileceklerdir. **BİKSOS**'a sahip olmak, **BİKSOS** standartlarına erişmek, kariyer ve itibar algılaması yaratmalıdır.

Proje ilk olarak pilot uygulama olarak İstanbul'da hayata geçirilecek ve öngörülemeyen pürüzler tespit edilerek giderildikten sonra tüm yurda yayılması sağlanacaktır.

REHABİLİTASYON ve MODERNİZASYON İÇERİĞİ:

Mevcut internet kafelerin rehabilitasyonunu sağlamak , modernize etmek ve **BİKSOS**'lara dönüşümünü sağlamak için bir dizi faaliyet ve denetim mekanizmalarının oluşması öngörülmektedir. Buna göre;

- 1- İnternet Kafe işletmecilerine ve denetleme birimlerine verilecek eğitim/seminerlerle, özellikle gençlerimizi ve çocuklarımızı tehdit eden unsurlara karşı farkındalığı arttırarak, işletmecilik kalitesinin yükseltilmesi sağlanacaktır.

- 2- İşletmecilerin kişilik özellikleri, ruh sağlıkları resmi kurumların verdikleri raporlar çerçevesinde denetlenerek gençlerimizi emanet ettiğimiz kişilerin güvenilirlikleri arttırılacaktır.
- 3- Çağın gereklerine uygun ölçülerde, temiz, hizmet kalitesi yüksek, sağlıklı ve modern “Bilgisayar ve İnternet Kültür Sosyalleşme Salonları” oluşturulacaktır. Bu konuda belirlenen standartlar denetlenecektir.
- 4- Devlete mümkün olduğunca yük getirmeden bilgisayar teknolojisinin en son ürünleri toplumun kullanımına sunulacak ve kalitede süreklilik gözetilecektir.
- 5- Mevcut internet kafelerin Bilgisayar ve İnternet Kültür Sosyalleşme Salonları’na dönüştürülmesi teşvik edilecektir.
- 6- Mevcut İnternet kafelerin, sayısı kontrol altında tutulacak ve belirli bir süreçte **BİKSOS** standartlarına geçişi talep edilecektir. Bu geçişi yapmayanlar ve standartları sürekli aşağı çekenlerin denetlenerek sistemden çıkarılmaları öngörülmektedir.
- 7- Köklü bir değişim ve dönüşümü içeren proje içeriğinin yasal dayanaklarının oluşturulması önemlidir. Projenin hayata geçirilmesi sürecinde devletimizin ilgili kurumlarıyla yapacağımız çalışmalarla, yasal bir mevzuatın ortaya çıkarılması gerekmektedir. Bu konuda hukuka, insan haklarına ve çağımızın ruhuna uygun düzenlemeler yapılması esastır.
- 8- **Bu bağlamda işletmecilere uzun vadeli uygun kredilerin;** projeyi destekleyen/destekleyecek bilgisayar firmaları, finans kuruluşları ve KOSGEB kurumu aracılığıyla temin edilmesi hedeflenmektedir.

Krediler:

İŞLETME KREDİ KAYNAKLARI:

Rehabilitasyon ve modernizasyon için en önemli unsur finansmandır. Tasarlananların hayata geçmesi devletimizi için küçük esnafımız için ise büyük bir yatırım gerektirmektedir.

Düşük faizli, uzun vadeli LEASİNG ve KOSGEB kredileriyle şekillenecek olan BİKSOS’lar kısa süre içinde devletin de gözbebeği konumuna gelecekler. Ancak kredi imkanlarının temini için öncelikli şart, işletmecinin proje kapsamında modern mekanı oluşturmaya ve gerekli eğitim seminerlerini almaya istekli olmasıdır. **BİKSOS olarak faaliyetini sürdürmek isteyen ama buna maddi imkan bulamayan işletmecilerin**

KOSGEB kredileri ile desteklenmesi BİKSOS ların sayısını hızla arttıracaktır. Böylelikle hem modern mekan, hem eğitimli işletmeci, hem de son sistem teknolojik sistemler, ülke menfaatleri ve milli değerler çerçevesinde belli standartları sağlamış işletmeler ülkemize ve topluma kazandırılacak.

Proje ve Aşamaları:

EĞİTİM ve İÇERİĞİ:

Eğitimler ve seminerler; İçişleri Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Çocuk ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı destekleri ile Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu organizasyonu altında ve İstanbul Esnaf ve Sanatkarlar Odalar Birliği Koordinasyonunda ve İİK Oda'sı gözetiminde yürütülecektir.

Dersler ve eğitimler, üniversiteler bünyesinde ve konusunda uzman akademisyenlerce verilecektir.

I. Dönem Eğitim:

Projenin birinci safhasında çocuk ve gençlerin internet ortamında karşılaştıkları tehlikeler ile ilgili bilgilerin verilmesi yanı sıra, ağırlıklı olarak; evlerinde, sokaklarda, internet kafelerde veya başka alanlarda istismara uğrayan çocuklar, kumar bağımlılığı, çocuk ve ergen psikolojisi gibi bilgiler, uyuşturucu ve alkol kullananların gösterdikleri ortak davranış biçimlerini konu alan temel bilgiler ve ayrıca bu konularda alınması gerekli tedbirler anlatılacaktır. Eğitim beş gün boyunca sürecektir. Üniversite bünyesinde yapılacak sınavlarda 70 puan ve üzeri not alanlar başarılı sayılacak ve sertifikaları verilecektir.

II. Dönem Eğitim:

İşletmecilere etkili iletişim, stres yönetimi, motivasyon, müzakere becerileri, insan ve davranış, birey ve toplum, kimlik, zor insanlar ile iletişim, egolar, bilinçaltı davranışlar konularında beş gün sürecek eğitime tabi olacaklar. Üniversite bünyesinde yapılacak sınavlarda 70 puan ve üzeri not alanlar başarılı sayılacak ve sertifikaları verilecektir.

Böylelikle işletmeciler hayati önem arz eden konularda bilgilendirilecek, sosyal farkındalığın, faydanın ve hassasiyetlerin artırılması sağlanacaktır. II. Dönem eğitimler bütün internet kafe işletmecileri için zorunlu kılınacak bu eğitimle ilgili sertifikası olmayana ruhsat verilmeyecektir.

I. ve II. Dönem eğitim sertifikası almayı başaran işletmeciler işletmelerini **BİKSOS'a** çevirmek için talep ettiklerinde leasing ve KOSGEP kredilerinden faydalanabilecekler.

GÜVENLİ İNTERNET ALANI OLARAK BİKSOS:

BİKSOS tesisinde en önemli unsurlardan biri de bu mekanların 24 saat boyunca gerek devlet birimleri, ebeveynler tarafından takip edilebilir kılınmasıdır. BİKSOS içine yerleştirilen kameralarla 24 saat takibi mümkün kılınacak, ebeveynler isterlerse çocuklarını BİKSOS ortamında da izleyebileceklerdir. Gündüz saatlerinde çocukların dahi rahatlıkla girip çıkabilecekleri mekanlar olacaktır. Bu yerlerin listesi İİK Oda sitesi üzerinden ve TİB'e bağlı www.guvenliweb.org.tr sitesinden yayınlanması sağlanarak Ailelerin güvenilirliği tescil edilmiş BİKSOS' ları kolaylıkla bulması da proje kapsamında hedeflenmektedir. TV kamu spotları da bu yönde kullanılarak bu yerlerin güvenilirliği hakkında ebeveynlerin bilgi sahibi olması sağlanacaktır. Devletin ilgili kurumları içinde denetleme faaliyetleri kolay ve rantabl olacaktır. 24 saat izlenebilir kılınan BİKSOS' lar güvenli internet alanları olarak görülecek ve başta İİKO ve ilgili tüm ilgili kurumlar tarafından güvenilirliği ilan edilecektir.

STANDARTLARIN BELİRLENMESİ:

İstanbul İnternet Kafeciler Esnaf Odası'nın ilgili devlet kurumlarıyla istişare ederek belirleyeceği mesleki ve ticari etik standartları, ilgili yönetmeliklerde yer alan işletme standartlarıyla birleştirilerek hayata geçmesi sağlanacaktır. Sağlıklı bilgisayar kullanımı için gerekli fiziki ve teknik şartların sağlanması yanı sıra, genel sağlık koşullarının temini de sağlanacaktır BİKSOS takip sistemi standardize edilerek her türlü denetim kolaylığı getirilecektir.

TURUNCU PLAKET NİŞANESİ:

Tüm eğitimlerini almış, işletmesini modernize etmiş ve genel ve ruh sağlığı kontrollerinden geçmiş olan işletmecilerin, işletmelerine Turuncu Plaketler asılacak. Eğitimlerin kapsamı ve sayıları arttıkça Turuncu Plaketlerinde sayısı artacak. Turuncu Plaketler mekanın güvenilirliğinin bir nişanesi olarak kapı girişlerine asılacaktır. Proje kapsamında mekanları ve şartları oluşturmuş internet kafeler de ayrıca tanımlanacaktır. Başarılı girişimciler tarafından daha önceden oluşturulan modern ve teknolojisi yüksek internet kafelere de "eğitim programlarına katılmaları, başarılı olmaları ve sağlık kontrollerinden sorunsuz geçmeleri" yanında BİKSOS güvenli internet alanına dahil olmaları şartıyla Turuncu Plaketler verilecektir.

PROJENİN FAYDALARI:

1- Gençlere Faydası:

- a. Hassas konularda bilgilendirilmiş işletmecilerin gençler ve çocuklar üzerinde gözetmenliğinin sağlanması,
- b. Gençlerin ve çocukların güvenle girip çıkabilecekleri “Bilgisayar ve İnternet Kültür Eğitim Merkezine” sahip olmaları,
- c. Teknolojisi yüksek sistemlerin sürekli güncel tutulması sayesinde bilgi ve çağın teknolojisinin gençler arasında yakından takibinin sağlanması,

gibi önemli faydaları, gençlerimize ve çocuklarımıza sunulması proje sayesinde gerçekleşecektir.

2- Topluma Faydası:

- a. İnternet kafelerin rehabilite edilmesi sonucunda toplum içinde bu mekanlara olan güven tesis edilerek bu konuda ki kaos ortamı ortadan kaldırılacak,
- b. İnternet kafelerden topluma yönelecek tüm tehlikeler bertaraf edilecek,
- c. Proje kapsamında alınacak tedbirlerle her kesimden insana E-Devlet uygulamalarına erişim kolaylığı ve sisteme katılımı sağlanacak.

3- Devlete ve Ekonomiye Faydası:

- a. İnternet kafelerle ilgili yaşanan idari sıkıntıların büyük çoğunluğu ortadan kaldırılacak,
- b. Her coğrafi konumdan E-Devlet uygulamalarının güvenle kullanılması temin edilerek toplumun bilgi çağına geçiş süreci hızlandırılırken sürekliliği de temin edilecek,
- c. Tüzel sermaye ile işletilen İnternet Kafelerin birer “**Bilgisayar ve İnternet Kültür Eğitim Merkezi**” haline dönüştürülmesi ile Devletin bu alanda yapmak zorunda kaldığı/kalacağı harcamalarda yüksek oranda tasarruf sağlanacak.
- d. Her beş yılda bir %100 ü yenilenen 800.000 adet bilgisayarı bu güne kadar görmeyen YERLİ BİLGİSAYAR ÜRETİCİLERİNE yıllık 120 Milyon dolarlık yeni bir pazar açacak, Türk bilişim sektörünün ve ekonominin gelişimi sağlanacak,

4- İşletmeciye Faydası:

- a. İşletmeci, katılacağı seminerlerde işletmecilik hakkında edineceği yeni bilgilerle işletmesini ve müşterilerini korumak noktasında donanımlı olacak,
- b. İşletmesini ve teknolojilerini sürekli olarak güncel tutma imkanına sahip olacak,
- c. Sayının kontrol altına alınması yıkıcı rekabeti ortadan kaldıracak,
- d. Turuncu Plaket uygulamasının şartlarının sağlanması neticesinde; Toplumda internet kafe işletmeleri hakkında olumsuz yönde oluşmuş önyargıların ortadan kaldırılması sağlanarak, müşteri potansiyelinin artması ve internet kafelerin itimat edilen ve itibarlı kurumlar haline getirilmesi sağlanacak,

PROJE FİNANSMANI:

Proje içeriğinde yer alan eğitim ve seminerlerle diğer faaliyetlerin giderleri internet kafelerde tanıtım ve reklam kampanyaları yürütmek isteyen; oyun geliştiricileri, ISS'ler, yazılım ve donanım üreticileri ile konusu uygun diğer firmalar tarafından sağlanması hedeflenmektedir. Giderlerin minimize edilmesi amacıyla Mülki İdarelerin imkanları dahilinde toplantı salonlarını kullanıma sunmalarını temin etmek ve ilgili Devlet Bakanlıklarının ve kurumlarının projeye destek vermelerinin sağlanması düşünülmektedir.

PROJEYLE NELER BAŞARILACAKTIR?

İİKO yönetimi olarak biz, İnternet kafe sorununu çözmek amacıyla aşağıda sıraladığımız şartların hayata geçirilmesini zaruri görmekteyiz. Projemiz bu konuların standartlaşmasını sağlayacaktır.

- 1- Mesleki ve ticari etik kriterler belirlenecektir.
- 2- Esnaf zorunlu eğitimlerle her alanda geliştirilecektir
- 3- Bilinçsiz rekabeti ortadan kaldıracak tedbirler alınacak ve rekabet kaliteli hizmete taşınacaktır.
- 4- Esnafa finanssal kaynak oluşturacak kurum ve kuruluşlar harekete geçirilecektir
- 5- Kurumsal kimlik değişimi sağlanarak, esnaf yeni bir kimlik ve kurum olarak çalışmaya motive edilecektir.
- 6- Sosyal sorunlara yönelik eğitimlerle yeni kurum kimliği sürekli kalifiye edilecektir.

- 7- Her şehirde İnternet Kafeleri tek bir meslek örgütü altında teşkilatlandırmak mümkün olacaktır.
- 8- İnternet Kafelerde kullanılan tüm yazılımları FSEK karşısında yasal platforma taşıyacak olan bir sonraki projemizin de hayata geçirilmesi mümkün olacaktır.

İstanbul İnternet Kafeciler Esnaf Odası

Metin BALTAOĞLU
İİK Oda Başkanı